

ПОЄДНАННЯ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ З ІНШИМИ ПАТОЛОГІЯМИ СЕРЕД ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ТА СТАРЕЧОГО ВІКУ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Бокова С. І., ¹⁾ Старків О. І., ¹⁾ Горяєва С. Ю., Ступинець Р.

Сумський державний університет,

кафедра сімейної медицини з курсами пропедевтики внутрішніх хвороб та ендокринології;

¹⁾ Сумський обласний клінічний госпіталь для інвалідів ВВВ

Більшість хворих похилого та старечого віку поєднують в собі одразу декілька патологій різних органів і систем, що конкурують за прогностичним значенням. За даними авторів, при обстеженні цього контингенту встановлюється від 3 до 5 різних захворювань і кількість їх з віком зростає. Найчастіше діагностують патології серцево-судинної системи (ішемічну хворобу серця (ІХС), артеріальну гіпертензію (АГ) тощо), а також цукровий діабет, остеоартроз, остеопороз, цереброваскулярні захворювання, хронічне обструктивне захворювання легенів та рак.

Розповсюдженість артеріальної гіпертензії з віком зростає і у осіб старше 65 років становить понад 50 %. Відомо, що підвищення артеріального тиску, особливо на тлі геріатричних змін організму, ускладнює перебіг багатьох патологій, провокує негативні наслідки і підвищує ризик смерті пацієнтів вказаної категорії.

Метою дослідження стало вивчення розповсюдженості первинної та вторинної АГ 2 та 3 стадії і варіантів її поєднання з іншими патологіями у осіб похилого і старечого віку.

Було проаналізовано анамнез, клініку, дані інструментальних та лабораторних методів дослідження, а також медичну документацію 68 хворих, віком від 60 до 91 років, що знаходились на лікуванні з різними патологіями у терапевтичному відділенні СОКГВВ восени 2013 року. З них 62 % містян та 38 % мешканців сільської місцевості. Всі пацієнти перебували на диспансерному обліку, регулярно обстежувались та отримували необхідне стаціонарне і амбулаторне лікування. За гендерним розподілом кількість жінок склала 46, чоловіків – 22. Отримані результати дослідження оброблено статистично з урахуванням середньої арифметичної (М), її похибки (m) та критерію Ст'юдента (t).

В процесі дослідження встановлено, що найбільш часто спостерігається ІХС – у 98 % хворих. Деяко менший відсоток мають артеріальна гіпертензія – 53 %, цереброваскулярні порушення – 47 %, хронічний гастродуоденіт – 32 % та хронічний цистит – 23 %. Не перевищили 10 відсотковий рубіж хронічний панкреатит, остеохондроз шийного та поперекового відділів хребта, деформуючий остеоартроз, хронічний холецистит, цукровий діабет 1 та 2 типів, патології ока та аденома простати.

Частота поєднання артеріальної гіпертензії з іншими патологіями різниться залежно від віку та кількості захворювань. У осіб вікового проміжку з 60 до 80 років наявність АГ із 2 супутніми хворобами зустрічається у 7 %, 3 – у 14 %, 4 і більше – у 78 %. Пацієнти, старші за 80 років, в 17 % мають поєднання АГ із 2 патологіями, також в 17 % – з 3 та 66 % – з 4 і більше (не виключено, що вибірка не є репрезентативною у зв'язку із незначкою кількістю пацієнтів вказаної групи). Серед найпоширеніших комбінацій встановлено поєднання АГ із ІХС, цереброваскулярною патологією, хронічним циститом та хронічним гастродуоденітом. Можливо, це є наслідком сукупного впливу багатьох факторів, починаючи з фізіологічного старіння органів та систем, хронізацією гострих захворювань, що мають затяжний перебіг, зниженням фізичної активності, соціальне зубожіння тощо. Поліморбідний стан може спричинити розвиток поліпрагмазії та спровокувати ятрогенні ускладнення в організмі, особливо небезпечні в похилому та старечому віці.

Враховуючи зазначене, розповсюдженість артеріальної гіпертензії, як первинної, так і вторинної, і поєднання її з патологіями інших органів і систем у пацієнтів похилого і старечого віку потребує більш детального вивчення, а антигіпертензивна терапія має бути комплексною, з урахуванням поліморбідності та вікових особливостей організму.

Актуальні питання теоретичної та практичної медицини : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених, м. Суми, 16-18 квітня 2014 р. / М.В. Погорелов. - Суми : СумДУ, 2014. - С. 8-9.